

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра іноземної філології та перекладу

СИЛАБУС

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І КРИТИКИ ПЕРЕКЛАДУ /
ISSUES OF THEORY AND CRITICS OF TRANSLATION

Інформація про викладача	
Викладач(-і)	Іваницька Наталя
Науковий ступінь	Доктор філологічних наук
Вчене звання	Професор
Посада	Завідувач кафедри
Адреса кафедри	м. Вінниця, вул.Театральна, 21 (корпус 2, каб. 14)
Контактний телефон	0973980045
E-mail:	n.ivanytska@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	http://moodle.vtei.edu.ua/
Інформація про освітній компонент	
Статус компонента	Вибірковий
Освітній ступінь	Магістр
Навчальний рік	2024-2025
Анотація курсу	Метою вивчення курсу є формування у здобувачів теоретичного підґрунтя критичного осмислення перекладацької компетенції як особливого виду лінгвістичної діяльності, ознайомлення з різними теоріями перекладу, принципами та методами перекладацької діяльності для подальшої трансформації цих знань на вибір перекладацької стратегії та виконання науково-дослідної роботи.
Мова викладання	Українська /англійська
Результати навчання	інтерпретувати лінгвістичну складову перекладу з опертям на теоретико-методологічні засади сучасного перекладознавства; правильно використовувати в професійній діяльності основні термінологічні одиниці формалізації процесу перекладу; визначати повну та часткову еквівалентність, її відсутність; типологізувати рівень «перекладності» визначеної одиниці тексту оригіналу; визначати теоретико-методологічне підґрунтя перекладацьких моделей; критично оцінювати доцільність застосування різних перекладацьких моделей у процесі різних видів перекладу; формулювати принципи, механізми та сферу застосування трансформаційних теорій перекладу; характеризувати основоположні теоретичні засади дискурсивних практик перекладу; декодувати і адекватно відтворювати в мові перекладу прагматичний код висловлення, спираючись на основоположні

	<p>принципи діалогічної моделі дискурсивного перекладу; застосовувати адекватні комунікативні стратегії для декодування й обробки змісту оригінального тексту й породження нового тексту мовою перекладу; визначати різницю між когнітивно-ономасіологічним та когнітивно-семасіологічним підходами до вивчення перекладу; передбачити вплив культурологічних чинників на перебіг і результат процесу перекладу; визначати нормативність і адекватність тексту перекладу з позицій аналізу помилок, ретроспективного /проспективного/ інтроспективного / побічного оцінювання; володіти знаннями основних положень Міжнародних стандартів (ISO 9002; DIN 2345; CEN); визначати хронологію становлення перекладознавства та провідних перекладачів-україністів; характеризувати внесок перекладознавців України у творення теорії, критики, історії та дидактики перекладу як окремих наукових та навчальних курсів.</p>
--	--

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	Бальна оцінка	
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття			самостійна робота студентів
Тема 1. Моделювання процесу перекладу. Поняття моделі перекладу	8	2	2	4	УО, МК, Т	5
Тема 2. Лінгвістичні моделі перекладу	8	2	2	4	ПО, К, КТ	5
Тема 3. Трансформаційні моделі перекладу	8	2	2	4	ПО, К, РМГ	5
Тема 4. Семантичні моделі перекладу	8	2	2	4	УД, МК, Т	5
Тема 5. Комунікативні моделі перекладу	8	2	2	4	УО, ТД, КТ	5
Тема 6. Психолінгвістичні моделі перекладу	8	2	2	4	ПО, УД, Т (або П)	5
Тема 7. Когнітивні моделі перекладу.	8	2	2	4	УД, ТД, Т	5
Тема 8. Когнітивно-дискурсивні моделі перекладу.	8	2	2	4	УО, МК, КТ	5
Тема 9. Культурологічний аспект перекладу.	8	2	2	4	УД, ТД, Т	5
Тема 10. Історія, принципи і критерії наукової критики перекладу.	8	2	2	4	ПО, УД, Т	5
Тема 11. Проблеми і	8	2	2	4	ПО, МК,	5

перспективи наукової критики перекладу					РМГ (або П)	
Тема 12. Нормативні аспекти перекладу. Оцінка якості перекладу.	8	2	2	4	УО, К, Т	5
Тема 13. Класифікація перекладацьких помилок.	10	2	2	6	ПО, МК, РМГ	5
Тема 14. Штучний інтелект у перекладознавстві	10	2	2	6	ПР	5
Тема 15. Сучасні підходи до методології критики різножанрових перекладів	10	2	2	6	ПО, МК, КТ	5
Тема 16. Сучасні концепції творчості у перекладі (за О.В. Ребриєм)	10	2	2	6	УО, ТД, Т	5
Тема 17. Становлення та розвиток перекладознавства в Україні.	14	2	2	10	ПР	5
	30			30	ІЗ	15
Разом	180/6	34	34	112		100
Підсумковий контроль-екзамен						
Поточний контроль / критерії оцінювання	<p>Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: УО – усне опитування на практичних заняттях – 2 бали. ПО – письмове опитування на практичних заняттях – 2 бали УД – участь у дискусії – 2 бали. К – кейс-стаді – 2 бали. МК – складання ментальної карти – 2 бали. ТД – термінологічний диктант – 2 бали. КТ – комп’ютерне тестування – 1 бал. Т – тестування – 1 бал. РМГ – робота в малих групах – 1 бал. П – презентація – 5 балів. ПР – розробка проєктного завдання – 5 балів. ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів (курси на платформі Prometheus або на інших сервісах – 3 бали; оцінка якості перекладу художнього /публіцистичного тексту – 4 бали; участь у наукових заходах – 5 балів; есе на одну із запропонованих тем – 3 бали).</p> <p>Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.</p>					
Основні літературні та інформаційні джерела	<ol style="list-style-type: none"> Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу: монографія / за заг. ред. С.М.Амеліної. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 470 с. Ворова Т. П. Теорія і практика перекладу: традиційний погляд на дисципліну. <i>Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету</i>. 2021. С. 117-121. Дерік І. Теорія та практика перекладу. Аспекти перекладу: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня першого, другого, третього та четвертого років навчання денної та заочної форми навчання. Одеса: Університет Ушинського, 2022. 246 с. Іваницька Н.Б. Англійські фільмони в українському перекладі. 					

	<p><i>Вчені записки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2021. Т. 32 (71). № 4. Ч. 2. С. 103-111.</i></p> <p>5. Іваницька Н.Б. Лінгвоперекладознавчі аспекти вторинного тексту. <i>Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 9. Сучасні тенденції розвитку мов : збірник наукових праць. 2019. Вип. 15. С. 66-74.</i></p> <p>6. Черноватий Л.М. Енциклопедія перекладознавства. Том 1=Handbook of Translation Studies. Volume 1. Вінниця: Нова книга, 2021. 456 с.</p>
Політика освітнього компонента	
Організація навчання	Організація навчання відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти у ВТЕІ ДТЕУ
Відпрацювання пропусків занять	Здобувачі вищої освіти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються в системі Moodle через виконання закритих та відкритих тестів та з обов'язковим наданням протоколу відпрацювання.
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компоненту, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).
Академічна доброчесність	<p>Дотримання політики академічної доброчесності є обов'язковою. (http://www.vtei.com.ua/doc/dtu/pol/35.pdf)</p> <p>Здобувачі повинні САМОСТІЙНО виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей), уникаючи академічного плагіату, самоплагіату, академічного шахрайства; фабрикації; фальсифікації, списування, обману, хабарництва.</p> <p><u>Під час контрольних заходів порушенням вважається:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> використання заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо); проходження процедур контролю знань підставними особами; списування; повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи. <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:</p> <ul style="list-style-type: none"> оголошення попередження; повторне проходження оцінювання (іспит, тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії; відрахування з інституту.

	Викладач зобов'язується використовувати чіткі і зрозумілі методи оцінювання, вчасно інформувати та обґрунтовувати отримані бали для об'єктивного оцінювання навчальних досягнень.
Інші складові політики компонента	Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим. Вивчення кожної теми закінчується оцінюванням за відповідними формами контролю. Самостійна робота перевіряється протягом семестру після узгодження її обсягу. Дедлайн для подання індивідуальних завдань – передостаннє практичне заняття відповідно до затвердженого розкладу занять. Врегулювання конфліктних ситуацій відбувається згідно Положення ВТЕІ про врегулювання конфліктних ситуацій http://www.vtei.com.ua/doc/dtu/pol/50.pdf

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 1 від 22.01.2024.

Науково-педагогічний працівник

Наталя ІВАНИЦЬКА

Завідувач кафедри

Наталя ІВАНИЦЬКА